

Rapport

Primum

Podium 9, 3826 PA Amersfoort

Postbus 64, 7450 AB Holten

T +31 88 186 99 00

www.primum.nl

Quickscan flora en fauna Magnoliastraat en Bosparkweg te Alphen aan den Rijn

project Ecologisch onderzoek Magnoliastraat en Boskampweg te
Alphen aan den Rijn

datum 9 november 2020

referentie 203781_R_ESS_1031

projectnummer 203781

projectverantwoordelijke Thomas Stegenga

opdrachtgever Stichting Woonforte

postadres Postbus 2001, 2004CA Alphen aan den Rijn

contactpersoon

status Concept

auteur Esmée Schutgens

paraaf

gecontroleerd Dieuwertje Boonstra

Samenvatting

In opdracht van Stichting Woonforte, heeft Primum een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de herinrichting van het terrein tussen de Magnoliastraat en Bossparkweg te Alphen aan den Rijn (gemeente Alphen aan den Rijn, provincie Zuid-Holland). Het beoogde plan betreft de sloop van 1 woonflat en 28 bungalows. Hiervoor in de plaats wordt nieuwbouw gerealiseerd. De bomen op het terrein worden mogelijk gekapt.

Om vast te stellen of met de ontwikkeling leefgebieden van beschermde soorten of beschermde gebieden (Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden) worden aangetast, is als eerste stap een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Onderstaand zijn de resultaten van de quickscan samengevat.

Soortbescherming

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de quickscan opgenomen met de te verwachten effecten, te treffen maatregelen en te nemen vervolgstappen.

Tabel 1.1 Samenvatting quickscan flora en fauna project Magnoliastraat/Bossparkweg te Alphen aan den Rijn.

Soort(groep)	Waargenomen / te verwachten soorten	Functie	Verstoring	Verbodsbepaling Wnb	Vervolgstappen
Vaatplanten	geen	-	-	-	
Vleermuizen	Dwergvleermuis (spec.), laatvlieger	verblijfplaats	mogelijk	artikel 3.5	aanvullend onderzoek bebouwing*
	diverse soorten	Foerageergebied in omgeving	Nee	artikel 3.5	uitstraling verlichting naar omgeving in
	diverse soorten	Vliegroute in omgeving	mogelijk	artikel 3.5	tijdelijke en definitieve situatie voorkomen
Grondgebonden zoogdieren	geen	-	-	-	-
Broedvogels	categorie 1 t/m 4: buizerd, grote gele kwikstaart	nestlocatie, foerageergebied	nee	-	-
	categorie 5: ekster	nestlocatie	nee	-	-
	overige soorten: wilde eend, vink, houtduif ed.	nestlocatie	mogelijk	artikel 3.1	(kap)werkzaamheden (starten) buiten broedseizoen (15 maart tot 1 augustus)
Amfibieën	geen	-	-	-	-
Reptielen	geen	-	-	-	-
Vissen	geen	-	-	-	-
Vlinders en libellen	geen	-	-	-	-
Overige soorten	geen	-	-	-	-

* Vervolgstappen (onthefingstraject)

Naar aanleiding van deze quickscan flora en fauna is gebleken dat vervolgstappen voor vleermuizen aan de orde zijn. Er dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van de vaste rust- en/of verblijfplaats te garanderen. Deze maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan en door middel van een ontheffingsaanvraag ter beoordeling bij het bevoegd gezag te worden voorgelegd.

Zorgplicht

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In het kader van de zorgplicht dienen, naast de eventuele maatregelen naar aanleiding van het nader onderzoek naar vleermuizen, de volgende maatregelen te worden uitgevoerd;

- Rooi- en kapwerkzaamheden in één richting uitvoeren (richting het Bospark) en in de periode augustus – medio maart;
- Werkzaamheden starten of uitvoeren buiten het broedseizoen (globaal maart – begin augustus)
- Wanneer werkzaamheden wel in het broedseizoen plaatsvinden het plangebied ongeschikt maken voor broedvogels, zoals meeuwen, of voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied laten controleren op broedgevallen. Bij afwezigheid van broedvogels kan het plangebied vrijgegeven worden. Bij het vrijgeven van het plangebied kunnen de werkzaamheden starten.
- Voorkom vestiging van rugstreepad op het werkterrein na de sloopwerkzaamheden door:
 - Voorkom dat er in de periode 1 april- 15 oktober (tijdelijke) grond- en/of zanddepots en takkenbossen ontstaan op het werkterrein;
 - Aanwezige grond- en/of zanddepots afdekken met landbouwplastic of aan de onderzijde goed afsluitend zeildoek aanbrengen;
 - Plaatsen van paddenwerende schermen rondom het werkterrein of de zanddepots;
 - Voorkomen van vorming van ondiepe plassen en poelen.

Gebiedsbescherming

In het kader van gebiedsbescherming is gekeken of de toekomstige ontwikkelingen leiden tot negatieve effecten op natuurgebieden beschermd middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de Wet natuurbescherming (Natura 2000-gebieden).

Tabel 1.2 Samenvatting quickscan flora en fauna Magnoliatraat/Bossparkweg te Alphen aan den Rijn.

Beschermd gebied	Gebied	Afstand tot plangebied	Mogelijk effect	Maatregelen/ vervolgstappen
Natura 2000-gebied	De Wilck	6,2 km	geen	_*
	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	6,5 km	geen	
NNN	-	1,7 km	geen	-

** Ondanks dat geen effecten n.a.v. stikstof worden verwacht, kan echter zo zijn dat een bevoegd gezag een calculatie eist, ongeacht de schaal van de ingreep.*

Op basis van deze afstand, de ligging in een bebouwde en intensief gebruikte omgeving en de afwezigheid van een directe relatie / verbinding met een Natura 2000-gebied of NNN, zijn geen negatieve effecten te verwachten als gevolg van de werkzaamheden. De plannen leiden niet tot (significante) aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of van

kernkwaliteiten van de NNN. Een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook niet nodig. Een 'nee-tenzij' toets in het kader van de NNN is niet nodig. Op basis van deze gegevens worden tevens geen indirecte effecten naar aanleiding van stikstof verwacht. Het kan echter zijn dat, gezien de strengere normen in de Aerius-calculatie, een berekening geëist wordt door het bevoegd gezag ongeacht de schaal van de ingreep.

Houtopstanden

Het plangebied ligt binnen de 'bebouwde kom Boswet' van de gemeente Alphen aan den Rijn waardoor eventueel aanwezige bomen geen deel uitmaken van onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstand. De bomen maken geen onderdeel uit van beschermde bomen binnen de gemeente van Alphen aan den Rijn.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Doel	6
1.2	Deskundigheid	7
1.3	Houdbaarheid	7
1.4	Leeswijzer	7
2	Wettelijk kader: wet natuurbescherming	8
2.1	Soortbescherming	8
2.2	Gebiedsbescherming	10
2.3	Houtopstanden	11
3	Het plangebied	12
3.1	Huidige situatie	12
3.2	Voorgenomen ingreep	13
4	Onderzoeksresultaten	15
4.1	Onderzoeksmethode	15
4.2	Soortbescherming	16
4.3	Gebiedsbescherming	23
4.4	Houtopstanden	23
5	Toetsing Wet Natuurbescherming	24
5.1	Soortbescherming	24
5.2	Gebiedsbescherming	25
5.3	Zorgplicht	26
Bijlagen		
Bijlage 1	Bronnen	
Bijlage 2	Vrijstellingslijst per Provincie	

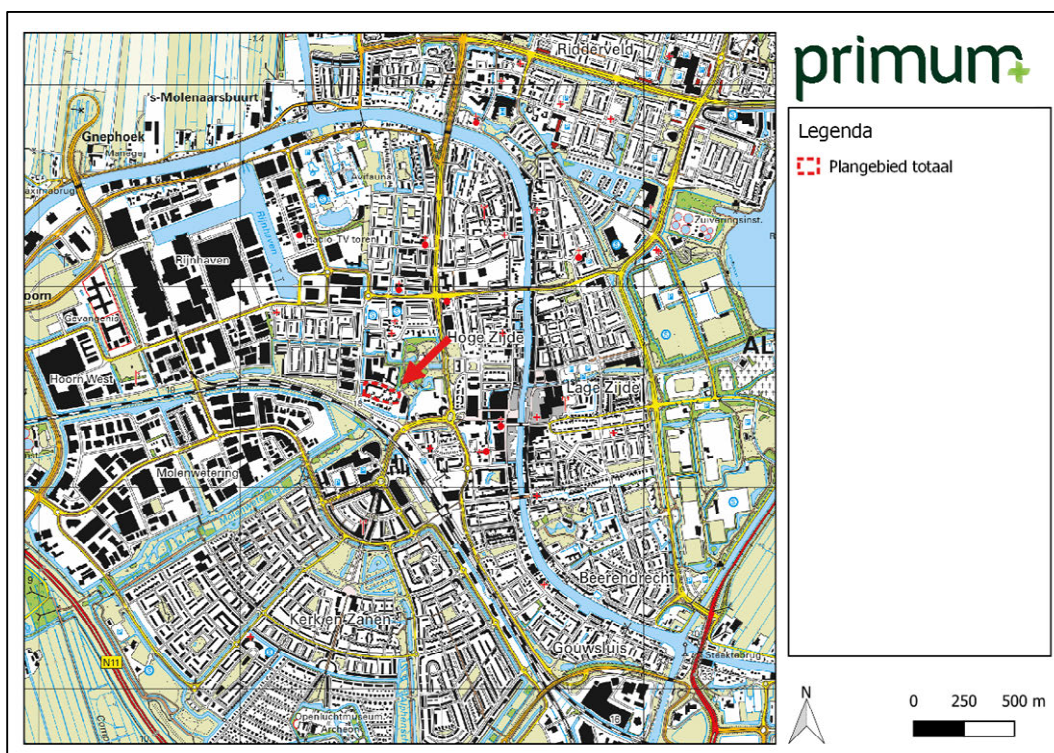

1 Inleiding

In opdracht van Stichting Woonforte, heeft Primum een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de voorgenomen herontwikkeling van het terrein tussen de Magnoliastraat en de Bosparkweg te Alphen aan den Rijn (gemeente Alphen aan den Rijn, provincie Zuid-Holland). In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Voorafgaand aan de realisatie van een beoogde ontwikkeling, bestemmingsplanwijziging of activiteit dient te worden nagegaan of binnen en in de nabijheid van het plangebied streng beschermde plant- en diersoorten en/of natuurgebieden aanwezig zijn en of deze worden aangetast. De eerste stap om de aanwezigheid te bepalen is het uitvoeren van een quickscan flora en fauna.

Voorliggende quickscan flora en fauna beschrijft in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland, de raakvlakken en mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op soortenbescherming en gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op houtopstanden. Uit deze quickscan blijkt of de plannen (mogelijk) leiden tot aantasting van beschermde soorten, houtopstanden en/of natuurgebieden en of vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek, een ontheffing en/of een vergunning.

Afbeelding 1.1. Topografische ligging van het plangebied tussen de Magnoliastraat en de Bosparkweg te Alphen aan den Rijn (rood, aangewezen met pijl) .

1.1 Doel

De quickscan flora en fauna heeft meerdere doelen:

- vaststellen van (mogelijk aanwezige) beschermde flora en fauna;

- vaststellen of er nader onderzoek uitgevoerd moet worden naar beschermde flora en fauna;
- bepalen wat de effecten zijn van de ingreep op beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek gedaan moet worden naar de effecten op beschermde gebieden;
- indien negatieve effecten op beschermde flora en fauna en/of beschermde gebieden te verwachten zijn, dient te worden bepaald of in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing (soortbescherming) of vergunning (gebiedsbescherming) nodig is.

1.2 Deskundigheid

Primum is een handelsnaam van Aveco de Bondt. De vakgroep ecologie van Primum is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een brancheorganisatie waarin ecologisch adviesbureaus samenwerken aan kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. De vakgroep ecologie bestaat uit ter zake kundige¹ ecologen.

1.3 Houdbaarheid

De houdbaarheid van een quickscan flora en fauna is afhankelijk van de gebruikte verspreidingsgegevens van soorten. De quickscan bestaat deels uit een potentie inschatting of het gebied geschikt is voor beschermde soorten en of deze ervoor kunnen komen op basis van verspreidingsgegevens. De mobiliteit van beschermde fauna en verspreiding van beschermde flora heeft invloed op het voorkomen van soorten binnen een gebied en kan daarmee continue veranderen. Daarnaast is de directe omgeving van het plangebied vaak bepalend in het wel of niet voorkomen van soorten. Wanneer ingrijpende ingrepen plaatsvinden rond het plangebied, kan het voorkomen van soorten binnen het plangebied hier effecten van ondervinden. Om die reden wordt de houdbaarheid van een quickscan flora en fauna gesteld op 3 jaar na het veldbezoek, mits er in de directe omgeving geen ingrijpende ingrepen plaatsvinden. Het eenmalige veldbezoek is uitgevoerd op 13 oktober 2020.

1.4 Leeswijzer

De quickscan flora en fauna bestaat uit 5 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk beschrijft de inleiding en leeswijzer. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijke kader besproken en vormt de relevante regelgeving voor het beoordelingskader waarbinnen de effecten van de ruimtelijke ingreep op de mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna worden getoetst. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied met de huidige ligging en de toekomstige ingrepen. Hoofdstuk 4 bestaat uit de onderzoeksmethode, de resultaten en de effectenbeoordeling van de voorgenomen activiteit. Hoofdstuk 5 vormt de toetsing van de ingreep aan de vigerende wetgeving.

¹ Ter zake deskundige, een persoon die:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- en/of op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- en/of als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied);
- en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of –bescherming.

2 Wettelijk kader: wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheid wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen wordt een globale toelichting gegeven met betrekking tot de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijke plannen en ingrepen worden getoetst.

2.1 Soortbescherming

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb, zie tabel 1). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

Tabel 2.1 Zorgplicht Wet natuurbescherming

§ 1.3. Beschermingsmaatregelen algemeen

art 1.11	lid	1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
		2.	De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
		A.	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
		B.	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
		C.	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
		3.	Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Wnb is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2). Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld. In deze quickscan worden enkel soorten behandeld die niet op deze vrijstellingslijst staan. De lijsten zijn opgenomen in bijlage 2.

Tabel 2.2 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

§ 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

art 3.1 lid	1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
	2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
	3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
	4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
	5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

art 3.5 lid	1.	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
	2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
	3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
	4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
	5.	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3 Beschermingsregime andere soorten

art 3.10 lid	1.	Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
	A.	in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
	B.	de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
	C.	vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten deze periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag onderscheid gemaakt tussen verschillende beschermingscategorieën: Beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde nesten; categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten, tenzij er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken); en 'overige soorten'

(vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Na gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden. Hierbij geldt een afwijkend beleid in de provincie Limburg; hier wordt uitgegaan van een passieve soortbescherming waardoor andere soorten onder de verschillende beschermingsregimes vallen.

Tabel 2.3 Bescherming categorieën broedvogels

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
‘overige soorten’	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

Gedragcode

Binnen de Wnb bestaat de mogelijkheid om na gelang de voorgenomen activiteit en de ter plaatse aanwezige soorten, door middel van een goedgekeurde gedragscode een vrijstelling te verkrijgen van de verbodsbepalingen uit art 3.1, 3.5 en 3.10 Wnb. Een ontheffing is dan niet noodzakelijk. Wel dient aantoonbaar te worden gewerkt conform de betreffende gedragscode en blijft te allen tijde de zorgplicht van kracht.

2.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het “nee, tenzij” principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. Als de ingreep wordt toegestaan is natuurcompensatie verplicht.

2.3 Houtopstanden

De Wnb stelt dat wanneer bos wordt gekapt, dit binnen drie jaar na de kap dient te worden herplant. Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan dient dat elders (compensatie) plaats te vinden. Onder houtopstanden vallen:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen, maar die niet op erven of in tuinen staan;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat, uitgezonderd populieren en wilgen.

Voordat een perceel bos, dat onder de Wnb valt, wordt gekapt, dient een kapmelding te worden gedaan. Een kapmelding moet minstens één maand voor de kap worden gedaan. Binnen één jaar na melding moet de kap worden uitgevoerd.

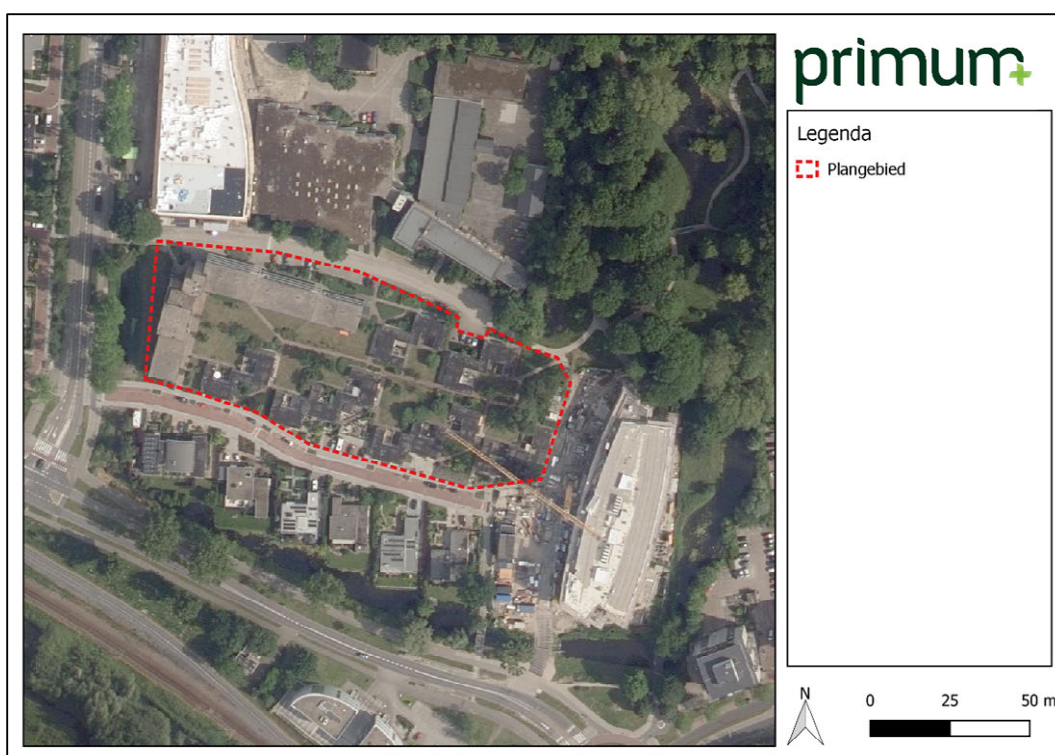
Per provincie zijn er ook verschillende beleidsregels ten aanzien van houtopstanden vastgelegd in onder andere provinciale verordeningen en andere beleidsplannen. Deze niet direct deel uit van de Wet natuurbescherming en worden dan ook niet getoetst. In sommige gemeenten volstaat een kapmelding niet altijd en is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Verder worden de grenzen van de ‘bebouwde kom Boswet’ bij besluit vastgesteld.

3 Het plangebied

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt tussen de Magnoliastraat en de Bosparkweg te Alphen aan den Rijn (gemeente Alphen aan den Rijn, provincie Zuid-Holland). Het plangebied wordt begrensd door de Bosparkweg in het noorden, een watergang in het westen en de Magnoliastraat in het zuiden en oosten. Het plangebied wordt omringd door bebouwing. Ten noordoosten ligt het Bospark. Ten westen van het plangebied, langs de Pr. Beatrixlaan ligt een watergang en staat een goed ontwikkelde bomenrij. Onderstaande afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Afbeelding 3.1 Luchtfoto met globale begrenzing plangebied aan de Magnoliastraat te Alphen aan den Rijn.

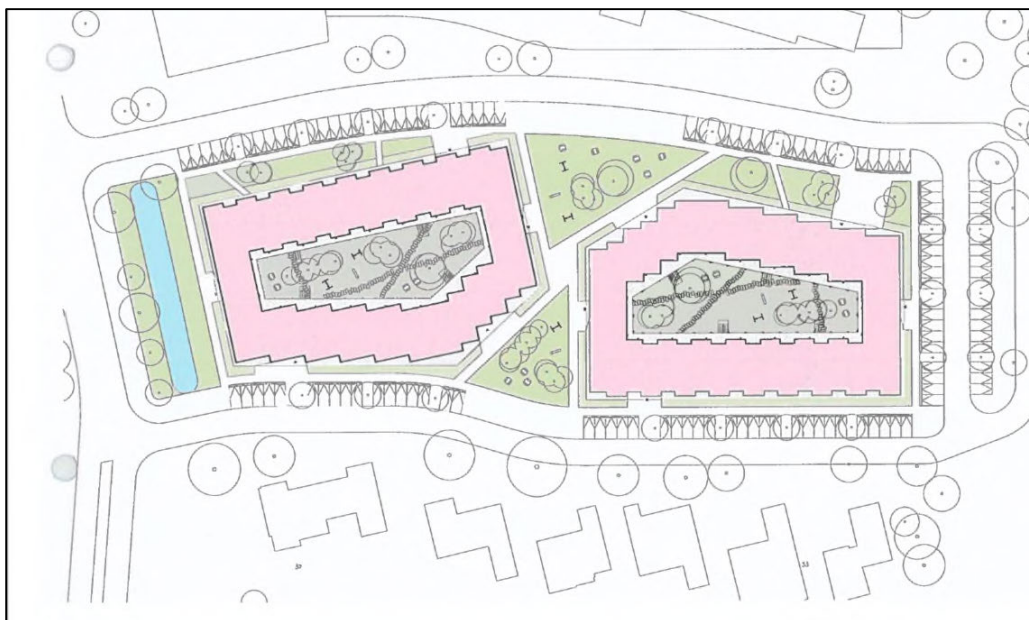
Het plangebied bestaat uit bebouwing met intensief beheerd gras, een aantal bomen en struiken. De bebouwing bestaat uit bungalows van elk één verdieping en één woonflat van tussen de 3 en 5 verdiepingen (trapsgewijs). De daken van de gebouwen zijn plat met een bitumen dakbedekking. De bebouwing binnen het plangebied wordt bewoond door senioren. De vegetatie binnen het plangebied bestaat uit intensief beheer graspercelen met bomen en struiken. Om een globale indruk te geven van het plangebied zijn enkele impressiefoto's opgenomen in afbeelding 3.2.

Afbeelding 3.2 Impressiefoto's plangebied Alphen aan den Rijn (Primum, 2020). De watergang, te zien in afbeelding linksonder, ligt niet binnen het plangebied.

3.2 Voorgenomen ingreep

Het beoogde plan betreft de sloop van één flatgebouw en 28 bungalows. Hiervoor in de plaats worden twee flatgebouwen gerealiseerd, beide met een binnenplaats. Rondom de flatgebouwen worden parkeerplaatsen gerealiseerd en groen aangelegd. Voorafgaand aan de nieuwbouw wordt het terrein bouwrijp gemaakt waarbij aanwezige houtopstand wordt verwijderd. Afbeelding 3.3 geeft een indruk van de toekomstige situatie.

Afbeelding 3.3 Voorziene werkzaamheden Magnoliastraat/Bosparkweg te Alphen aan den Rijn (bron: Woonforte).

4 Onderzoeksresultaten

Dit hoofdstuk beschrijft de methode en resultaten van de quickscan flora en fauna. Uit dit hoofdstuk blijkt welke potenties het plangebied heeft als leefgebied voor strikt beschermde soorten. Verder maakt dit hoofdstuk duidelijk of er beschermde natuurgebieden of houtopstanden aanwezig zijn.

4.1 Onderzoeksmethode

De quickscan flora en fauna is de eerste stap in het proces om de haalbaarheid van het plan op het gebied van flora en fauna te onderzoeken. Onderdeel van een quickscan is een literatuurstudie en een eenmalig veldbezoek.

4.1.1 Literatuurstudie

Bij het opstellen van de quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van de meest recente landelijke en provinciale archief- en verspreidingsgegevens. In bijlage 1 zijn de geraadpleegde bronnen weergegeven. Door middel van een literatuuronderzoek is bepaald welke beschermde gebieden en soorten er in de omgeving van het plangebied voorkomen en welke flora en fauna mogelijk in het plangebied aanwezig is.

Tijdens de literatuurstudie is onder andere gebruikgemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) om een indruk te krijgen van mogelijk aanwezige flora en fauna soorten in de omgeving. Uitgangspunten bij het onttrekken van de data uit de NDFF zijn voor onderhavig project als volgt: (1) alle waarnemingen van onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten binnen een straal van 2-3 kilometer ten opzichte van het plangebied; (2) de waarnemingen van de afgelopen 10 jaar, waarbij op basis van habitatkenmerken uiteindelijk bepaald wordt welke soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied. De straal is gekozen aan de hand van de ligging van het plangebied binnen stedelijk gebied.

4.1.2 Veldbezoek

Aanvullend op de literatuurstudie is een eenmalig veldbezoek op locatie uitgevoerd. Op 13 oktober 2020 heeft E. Schutgens, een ecooloog van Primum, het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor mogelijk voorkomende beschermde soorten. Bij aanwezigheid van specifieke habitatkenmerken die belangrijk zijn voor specifieke soortgroepen is hier extra aandacht aan besteed tijdens het veldbezoek.

Een quickscan flora en fauna betreft een potentie inschatting van mogelijk aanwezige beschermde soorten en betreft geen volledig onderzoek naar het exacte gebruik van het plangebied door deze soorten. De quickscan geeft aan of nader onderzoek naar beschermde soorten noodzakelijk is naar aanleiding van de geplande activiteit. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn voor soortspecifiek onderzoek van verschillende soortgroepen, zoals jaarrond beschermde broedvogels, vleermuizen en reptielen, meerdere veldbezoeken noodzakelijk.

4.2 Soortbescherming

4.2.1 Vaatplanten

Op grond van literatuurgegevens (NDFF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten vaatplanten voor.

Beschermde plantensoorten stellen doorgaans specifieke eisen aan de standplaats, zoals voedselarme en/of kalkrijke situaties, kwelsystemen of kalkrijke muren of rotsen. Het plangebied bestaat uit intensief beheerde grasvelden, bebouwing en verhard/bestraat terrein. Geschikte groeiomstandigheden voor beschermde vaatplanten zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Hierdoor wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten uitgesloten.

4.2.2 Vleermuizen

Volgens landelijke en lokale verspreidingsgegevens (NDFF, 2020; van Marrewijk, 2019; van der Elsen, 2016) komen in de omgeving van het plangebied diverse beschermde soorten vleermuizen voor. Dit zijn de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in gebouwen en in bomen. Ze gebruiken open water en opgaande beplanting als foerageergebied. Lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen en bomenrijen, worden gebruikt als vliegroute. De mogelijke aanwezigheid van deze leefgebiedfuncties wordt in het kader van de voorgenomen ingreep binnen het plangebied nader toegelicht.

Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied

Gebouwbewonende vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis worden onder andere aangetroffen in spouwmuren, op zolders, achter (gevel)betimmering en dakbeschot.

De aanwezige bebouwing binnen het plangebied is potentieel geschikt voor vleermuizen om in te verblijven. Alle bungalows beschikken over open stootvoegen die toegang verlenen tot de aanwezige spouw. Daarnaast zijn er openingen bij de regenpijp en ruimtes achter het dakrand die ook door vleermuizen gebruikt kunnen worden. Het flatgebouw beschikt over open stootvoegen die toegang geven tot achterliggende ruimtes aan de gevel nabij de hoofdingang. Bij de balkons zijn tevens openingen tussen de steunbalken en de balkons die gebruikt kunnen worden.

Op basis van de aanwezigheid van robuuste/massieve bebouwing met stenen muren met een toegankelijke spouwmuur of spleten en kieren, zijn massa winterverblijven op voorhand niet uit te sluiten in het flatgebouw. Een nader onderzoek naar massa winterverblijven is noodzakelijk. Massawinterverblijfplaatsen worden doorgaans aangetroffen in hoge, meerlaagse en robuuste bebouwing, zoals het flatgebouw binnen het plangebied. Aangezien de bungalows dergelijke kenmerken niet hebben is de aanwezigheid van een functie als massawinterverblijfplaats in de bungalows niet te verwachten. Op basis van de geschiktheid van de bebouwing is de aanwezigheid van een kraam-, zomer-, paar- en of (massa)winterverblijf (flatgebouw) voor soorten als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet uit te sluiten.

Afbeelding 4.1 Potentiële toegangsmogelijkheden voor vleermuizen in het flatgebouw (links) en bungalow (rechts) (Primum, 2020).

Verblijfplaatsen in bomen binnen het plangebied

In bomen kunnen vleermuizen als rosse vleermuis, watervleermuis en ruige dwergvleermuis worden aangetroffen achter loshangend schors en in boomholten.

De aanwezige bomen binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek volledig geïnspecteerd. Er zijn geen boomholtes, scheuren of loshangende schorsdelen aangetroffen die geschikt zijn voor vleermuizen om in of achter te verblijven. Op basis van de fysieke eigenschappen van de bomen kan de aanwezigheid van een verblijfsfunctie van boombewonende vleermuizen worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

In het Bospark, ongeveer 50 meter ten noordoosten van het plangebied, is een verblijfplaats van watervleermuis bekend (van der Elsen, 2016). Verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen in het park zijn niet uit te sluiten.

De bebouwing ten noorden van het plangebied werd op het moment van het veldbezoek gesloopt. Hierdoor is niet duidelijk of hier verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig konden zijn. Echter, gezien de sloopwerkzaamheden kan ervan uitgegaan worden dat er op dit moment geen verblijfplaatsen meer aanwezig zijn in het gebouw ten noorden van het plangebied. De bebouwing ten zuiden van het plangebied zijn verblijfplaatsen van vleermuizen niet uit te sluiten door de aanwezigheid van boeiborden en ventilatieopeningen voor de spouw.

Foerageergebied

Opgaande beplanting en beschutte waterrijke delen zijn potentieel foerageergebied voor vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. In dergelijke gebieden zijn veel insecten (voedsel) te vinden. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangetast.

Binnen het plangebied zijn bomen en struiken aanwezig die potentie bieden om te foerageren. Het plangebied biedt mogelijk een kleine functie als foerageergebied. De direct ten westen gelegen beschutte watergang en het Bospark, vormt een geschikter en uitgestrekt

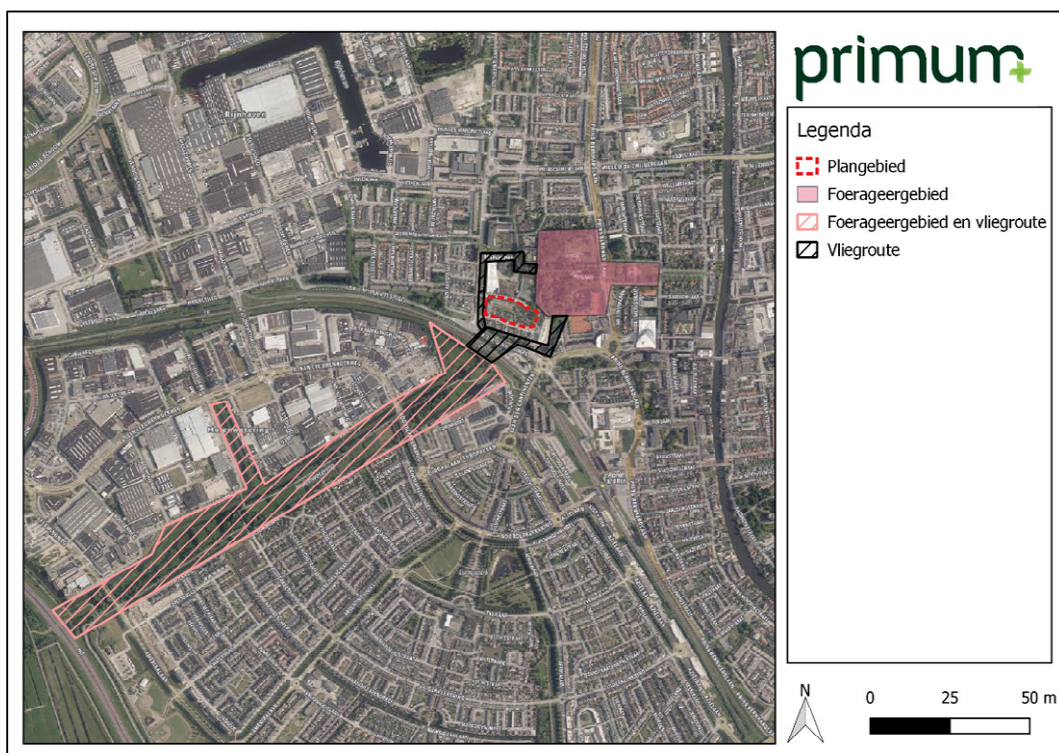
foerageergebied voor vleermuizen. In afbeelding 4.2 zijn de nabij gelegen foerageergebieden weergegeven.

Vliegroutes

Landschappelijke structuren zoals watergangen, boomsingels en lanen worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook kunnen deze elementen worden gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft op een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belangrijkheid van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

In onderhavige situatie zijn dergelijke landschapsstructuren niet aanwezig waardoor verstoring van een vliegroute voor vleermuizen kan worden uitgesloten.

Ten westen van het plangebied is een goed ontwikkelde bomenrij en een watergang aanwezig die dienst kan doen als vliegroute waarlangs vleermuizen zich kunnen verplaatsen tussen de verblijfplaats en het foerageergebied. In afbeelding 4.2 zijn de nabijgelegen mogelijke vliegroutes weergegeven. Omdat het plangebied direct naast deze bomenrij ligt, zijn (tijdelijke) effecten op een mogelijke vliegroute niet uit te sluiten.

Afbeelding 4.2 Mogelijke alternatieve foerageergebied (roze), vliegroutes (zwart gestreept) en foerageergebieden en vliegroutes (roze gestreept). De vliegroutes zijn ingetekend vanaf rondom het plangebied richting het zuidwestelijke gelegen buitengebied.

4.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens (NDFF, 2020; verspreidingsatlas, 2020) komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren voor.

Voor beschermde soorten grondgebonden zoogdieren gelden doorgaans specifieke habitateisen, zoals lijnvormige landschapselementen, houtwallen e.d. Het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouw, intensief beheerd gras en een aantal bomen. Hierdoor ontbreken de benodigde landschapselementen. Het voorkomen van overige beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in het plangebied kan daarmee met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

4.2.4 Broedvogels

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen overal tot broeden komen, van een open akker (kievit), naar een slootkant (meekoet), in een klein struikje (winterkoninkje), tot bomen (houtduif) en gebouwen (spreeuw). Nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment waarop ze een nest actief in gebruik hebben. Dit is vanaf het moment dat ze starten met de bouw van het nest tot het moment dat jongen zijn uitgevlogen. Van enkele vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Deze jaarrond beschermde soorten broeden doorgaans in bomen (o.a. ransuil, buizerd) en in gebouwen (huismus, gierzwaluw).

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen: kauw, merel en winterkoning. Er dient te worden opgemerkt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden. Hierdoor kunnen geen conclusies worden getrokken uit het ontbreken van specifieke soortwaarnemingen in het veld.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Onder vogels met jaarrond beschermde nesten vallen soorten die als nestlocaties gebruik maken van bomen en van gebouwen. Deze habitattypen worden hieronder apart besproken.

In bomen broedende vogels

Uit de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van boomvalk, buizerd, havik, ransuil en sperwer (NDFF, 2020).

Binnen het plangebied zijn enkele bomen aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn in de aanwezige bomen geen nesten of holtes aangetroffen. Nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten die in bomen nestelen, zoals uilen en roofvogels, zijn niet aanwezig. Verder zijn geen sporen (plukplaatsen, braakballen, mestsporen en ruiveren) van deze soorten aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde in bomen broedende vogels binnen het plangebied zijn hierdoor uitgesloten.

In gebouwen broedende vogels

Uit de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van huismus, gierzwaluw, kerkuil en slechtvalk (NDFF, 2020).

De bebouwing heeft een plat dak. Openingen bij de dakranden zijn niet groot genoeg en geschikte openingen en ruimtes ontbreken waar dieren gebruik van kunnen maken om in weg te kruipen en tot broeden te komen. De bebouwing binnen het plangebied is hiermee dan ook ongeschikt als broedlocatie voor soorten waarvan het nest jaarrond is beschermd. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de bebouwing binnen het plangebied is uitgesloten.

Functionele leefomgeving huismus

Huismus heeft een vrij kleine leefomgeving. Hierbij moeten verschillende onderdelen van de functionele leefomgeving binnen 100 à 200 meter van de nestplaatsen aanwezig zijn (BIJ12, 2017). Onderdelen van de functionele leefomgeving bestaan uit groenblijvende hagen, los zand, water en voldoende voedsel.

Binnen het plangebied zijn een aantal lage groenstructuren aanwezig. Andere onderdelen van functionele leefomgeving, zoals droge zanderige plaatsen en water om in te baden, zijn niet aanwezig. De afstand van de groenstructuren binnen het plangebied tot aan geschikte woningen voor nestplaatsen van huismus is ongeveer 200 meter. Gezien deze afstand wordt de aanwezigheid van essentiële functionele leefomgeving van huismus binnen het plangebied uitgesloten.

Niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5 en overige soorten)

Soorten waarvan het nest valt onder beschermingscategorie 5 betreffen voor een groot deel holtebroeders zoals koolmees, pimpelmees, spreeuw en boomkruiper. De aanwezige bebouwing en bomen zijn niet geschikt als nestplaats voor dergelijke soorten door de afwezigheid van holtes. Nesten van soorten uit categorie 5 zijn uitgesloten binnen het plangebied.

Door de aanwezigheid van opgaande begroeiing zijn er broedmogelijkheden voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd en niet valt onder beschermingscategorie 5.

4.2.5 Amfibieën

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFP, 2020) komen van de in Nederland aanwezige beschermde amfibieën alleen rugstreeppad en vuursalamander in de omgeving van het plangebied voor. Waarnemingen zijn onder andere bekend uit de buitenwijken en in het buitengebied van Alphen aan den Rijn. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de rugstreeppad en vuursalamander, waaronder voortplantingswateren en overwinteringslocaties, zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een soort met een voorkeur voor dynamische milieus, met name gebieden met vergraafbaar zand en een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierskarakter, zoals (rivier)duinen, uiterwaarden, afgravingen en bouwterreinen. Rugstreeppad plant zich voor in (tijdelijke) ondiep water dat snel opwarmt, zoals poeltjes en plassen.

In het plangebied ontbreekt habitat met dergelijke eigenschappen. Ook is geen geschikt voortplantingswater aanwezig binnen het plangebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van rugstreeppad binnen het plangebied worden uitgesloten.

Nadat de sloopwerkzaamheden uitgevoerd zijn, wordt het plangebied bouwrijp gemaakt. Veelal betekent dit dat het terrein, door de aanwezigheid van vergraafbaar zand, geschikt kan worden voor rugstreeppadden. Om te voorkomen dat rugstreeppadden zich in het plangebied gaan vestigen, kunnen de volgende maatregelen getroffen worden:

- Voorkom dat er in de periode 1 april- 15 oktober (tijdelijke) grond- en/of zanddepots en takkenbossen ontstaan op het werkterrein;
- Aanwezige grond- en/of zanddepots afdekken met landbouwplastic of aan de onderzijde goed afsluitend zeildoek aanbrengen;

- Plaatsen van paddenwerende schermen rondom het werkterrein of de zanddepots;
- Voorkomen van vorming van ondiepe plassen en poelen.

Ten westen van het plangebied is een watergang aanwezig. De watergang is niet geschikt als voortplantingswater doordat het water te diep en breed is, niet snel opwarmt en er geen geschikt landhabitat in de directe omgeving aanwezig is. Hiermee is de aanwezigheid van rugstreeppad binnen en in de directe omgeving van het plangebied uitgesloten.

Vuursalamander

De vuursalamander komt voornamelijk voor in heuvelachtig vochtig loofbos landschap met poelen. De soort heeft de voorkeur aan kalkrijke bodems met een hoge vochtigheid. De eitjes worden afgezet in helder en zuurstofrijk water waarin de larven zich verder ontwikkelen. De verspreiding van vuursalamanders concentreert zich met name in Zuid-Limburg. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soort. Het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing, intensief beheerd gras, een aantal bomen en goed onderhouden begroeiing. De aanwezigheid van vuursalamander in het plangebied is hiermee uitgesloten.

Overige beschermde soorten

Overige soorten beschermde amfibieën stellen vaak specifieke eisen aan het leefgebied. Zo hebben ze een voorkeur voor gebieden met vochtige heideterreinen of komen ze voor in ondiepe (tijdelijke) wateren. Dergelijke habitattypen ontbreken binnen het plangebied. Overige beschermde soorten amfibieën worden binnen het plangebied uitgesloten.

4.2.6 Reptielen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDDF, 2020) komen van de in Nederland aanwezige beschermde ringslang in de omgeving van het plangebied voor.

Ringslang

Waarnemingen van ringslang uit de omgeving komen hoofdzakelijk uit het Heempark, op een afstand van circa 2,7 km ten noordoosten van het plangebied. De ringslang komt voor in waterrijke habitats met aanwezigheid van structuurrijke vegetaties, ruigtes en voldoende schuilplaatsen.

Binnen het plangebied ontbreekt het aan voldoende ruigtes, structuren, broeiplekken en rust. Het oppervlaktewater direct ten westen gelegen van het plangebied kan, theoretisch, gebruikt worden door ringslang. Echter, gezien de afstand tot bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt landhabitat wordt de aanwezigheid van ringslang binnen het plangebied uitgesloten.

Overige beschermde soorten

Overige soorten beschermde reptielen stellen vaak specifieke eisen aan hun habitat zoals de aanwezigheid van bos(randen), houtwallen, (vochtig) heideterrein, (structuurrijke) weg- en spoorbermen en ruigten. Binnen het plangebied ontbreken dergelijke habitattypen. Door het ongeschikte habitat en het ontbreken van verspreidingsgegevens wordt de aanwezigheid van beschermde soorten reptielen uitgesloten.

4.2.7 Vissen

Binnen het plangebied ontbreekt het aan oppervlakte water. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde vissoorten binnen het plangebied worden uitgesloten.

Direct ten westen van het plangebied is een watergang aanwezig. Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2020; RAVON, 2020) komen in de omgeving van het plangebied geen streng beschermde vissoorten voor. Streng beschermde soorten stellen doorgaans specifieke eisen aan het habitat, zoals natuurlijke beken en rivieren met zand of grindbodem of een afgesloten watergang met dikke sliblaag. Dergelijke watergangen ontbreken waardoor de aanwezigheid van streng beschermde vissoorten direct rondom het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.8 Vlinders en libellen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied de streng beschermde gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en grote vos voor. Waarnemingen liggen op 2,7 km afstand ten noordoosten van het plangebied, in het Heempark.

Gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoeras, vegetatierijke vennen en duinplassen. Groene glazenmaker is gebonden aan krabbescheervelden. Grote vos is gebonden aan vochtige, open bossen, bosranden en andere plekken met vrijstaande bomen waarbij voornamelijk de lep gebruikt wordt als waardsoort. In het plangebied is dergelijk habitat niet aanwezig. Gezien het ontbreken van geschikt habitat is het uitgesloten dat beschermde soorten vlinders of libellen voorkomen in het plangebied.

Overige beschermde soorten

Overige beschermde soorten vlinders en libellen stellen specifieke eisen aan het habitat waaronder de aanwezigheid van waardplanten en komen doorgaans alleen voor in natuurterreinen, zoals (duin)graslanden, vochtige, zonnige of open bossen, heideterrein en hogere zandgronden. In het plangebied is dergelijk habitat niet aanwezig. Gezien het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het plangebied, de ligging buiten bekend verspreidingsgebied en het ontbreken van geschikt habitat is het niet aannemelijk dat beschermde soorten vlinders of libellen voorkomen in het plangebied.

4.2.9 Overige soorten

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde overige soorten insecten, weekdieren, kever en schaaldieren/kreeftachtigen voor. Enige uitzondering is de platte schijfhoren. Deze komt volgens algemene verspreidingsgegevens voor in het buitengebied van Alphen aan den Rijn.

Beschermde overige soorten zijn gebonden aan specifieke landschapskenmerken. Zo zijn een groot aantal aan water gebonden (o.a. platte schijfhoren en Europese rivierkreeft). Andere op het land wonende soorten leven enkel onder schors van specifieke bomen. Naast zeer specifieke landschapskenmerken is de verspreiding van beschermde overige soorten zeer lokaal en beperkt zich met name in Zuid-Nederland (o.a. vermiljoenkever). Gezien het ontbreken van geschikt habitat en het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het plangebied, worden beschermde insecten, weekdieren, kever en schaaldieren/kreeftachtigen niet binnen het plangebied verwacht. Gezien het ontbreken van waterlichamen binnen het plangebied is de aanwezigheid van platte schijfhoren tevens uitgesloten.

Direct ten westen van het plangebied, binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden, is een watergang aanwezig. Deze watergang beschikt enkel over riet aan de randen. Er zijn geen waterplanten met drijvende bladeren, zoals gele plomp of waterlelie, aanwezig in de watergang.

Platte schijfhoren is hier aan gebonden. Door het ontbreken van geschikt habitat is het voorkomen van platte schijfhoren binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden tevens uitgesloten.

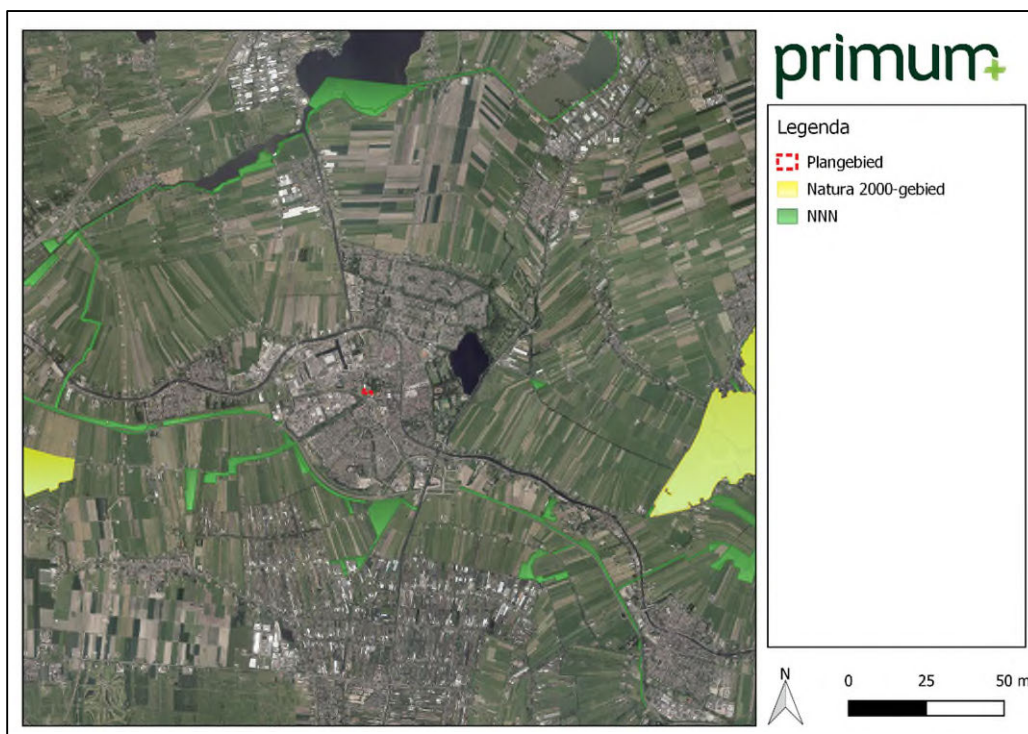
4.3 Gebiedsbescherming

4.3.1 *Natuurnetwerk Nederland*

Het plangebied maakt geen deel uit of ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gebieden behorend tot de NNN liggen op ongeveer 1,7 kilometer afstand ten zuidoosten van het plangebied. In afbeelding 4.2 is de ligging van NNN ten opzichte van het plangebied weergegeven.

4.3.2 *Natura 2000-gebied*

Het plangebied maakt geen deel uit of ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van de Wet natuurbescherming. De meest nabijgelegen beschermde natuurgebieden liggen op ongeveer 6,2 en 6,5 km ten westen en ten oosten van het plangebied. Het betreft de Natura 2000-gebieden De Wilck en Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. Tussen het plangebied en dit natuurgebied ligt bebouwd gebied en agrarisch landschap. In afbeelding 4.2 is de ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 4.2: Ligging plangebied te Alphen aan den Rijn (rood) ten opzichte van het de NNN (groen) en Natura 2000-gebied (geel).

4.4 Houtopstanden

Het plangebied ligt binnen de 'bebouwde kom Boswet' van de gemeente Amsterdam waardoor eventueel aanwezige bomen geen deel uitmaken van onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstand. De bomen binnen het plangebied zijn niet aangemerkt als monumentale bomen.

5 Toetsing Wet Natuurbescherming

In dit hoofdstuk wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de quickscan (hoofdstuk 4) getoetst aan de ingrepen die gepland zijn (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 is het voorkomen van de volgende soortgroepen reeds uitgesloten: grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige beschermde soorten.

Uit dit hoofdstuk volgt de conclusie of er al dan niet vervolgstappen nodig zijn. Denk daarbij aan een nader onderzoek om de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen, een Voortoets om effecten op beschermde natuurgebieden te onderzoeken of het aanvragen van een ontheffing / vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.1 Soortbescherming

5.1.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied

Op basis van de geschiktheid van de bebouwing is de aanwezigheid van een kraam-, zomer-, paar- en of (massa)winterverblijf voor soorten als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet uit te sluiten. De aanwezigheid van een (massa)winterverblijfplaats kan in de bungalows worden uitgesloten vanwege de fysieke eigenschappen van de gebouwen. In het flatgebouw kan deze niet worden uitgesloten. Om de omvang van de mogelijke effecten van de sloopwerkzaamheden op een mogelijk aanwezige verblijfplaats inzichtelijk te maken dient een nader onderzoek plaats te vinden. Hierbij worden de verblijfsfunctie en het aantal dieren dat gebruik maakt van het plangebied in kaart gebracht.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

In het Bospark, 50 meter ten noordoosten van het plangebied, kunnen verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen aanwezig zijn. Door tijdens de uitvoering en in de eindsituatie het aanlichten van deze zone te voorkomen, is verstoring van een eventuele verblijfsfunctie niet aan de orde.

Foerageergebied

De geplande herinrichting van het terrein leidt mogelijk tot een lichte afname in beschikbaar foerageergebied. Het nabij gelegen Bospark (50 meter afstand) en de groenstrook langs het industrieterrein ten zuidwesten van het plangebied, met een grote dichtheid aan watergangen en bomen, vormt een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het Bospark en de groenstrook kan daarmee als alternatief foerageergebied dienen. Bij tijdelijke of permanente verstoring van het huidige foerageergebied is voldoende alternatief in de directe omgeving aanwezig. Daarmee wordt de aanwezigheid van essentieel foerageergebied binnen het plangebied uitgesloten. Om die reden worden (indirecte) negatieve effecten op (in de omgeving gelegen) vaste rust- en verblijfplaatsen niet verwacht. Verstoring van essentieel foerageergebied wordt daarmee uitgesloten.

Vliegroutes

Binnen het plangebied is de aanwezigheid van een vliegroute uitgesloten door het ontbreken van lijnvormige landschapselementen. Ten westen van het plangebied is een bomenrijen

aanwezig die dienst kan doen als vliegroute waarlangs vleermuizen zich kunnen verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebied. Hierdoor dient (tijdelijke) verstoring van de naastgelegen vliegroute voorkomen te worden. Het voorkomen van verstoring betekent dat in de periode april tot en met oktober, tussen zonsondergang en zonsopkomst, geen directe bouwverlichting of strooilicht (m.u.v. tijdelijke verlichting van voertuigen en huidige terreinverlichting) mag uitstralen op de naastgelegen bomen en begroeiing. Dit tenzij gewerkt kan worden met vleermuisvriendelijke armaturen.

5.1.2 Broedvogels

Niet-jaarrond beschermde nesten (overige soorten)

Door de aanwezigheid van opgaande begroeiing en een plat dak zijn er broedmogelijkheden voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd en niet valt onder beschermingscategorie 5, zoals duiven en meeuwen. Voor deze soorten geldt, evenals voor alle andere soorten, dat werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring. Geadviseerd wordt de werkzaamheden uit te voeren of te starten buiten het broedseizoen. Hiervoor wordt geen standaardperiode gehanteerd; ongeacht het seizoen mogen nesten van vogels die actief in gebruik zijn, niet worden aangetast of verstoord. Het broedseizoen loopt van globaal medio maart – eind juli, maar is afhankelijk van de betreffende soort en buitentemperatuur.

Indien de werkzaamheden niet buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd, kan gebruik gemaakt worden van broedvogelvrij controle of maatregelen ter ontmoediging van broedvogels. Voor advies over de periode van het broedseizoen kan desgewenst een deskundige (ecoloog) worden geraadpleegd.

5.2 Gebiedsbescherming

5.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op 1,7 km van het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland. Binnen de provincie Zuid-Holland kent het NNN geen externe werking. Voor ingrepen en plannen die liggen buiten de begrenzing van het NNN is geen aanvullende toetsing, in de vorm van een 'nee, tenzij-toets', noodzakelijk.

5.2.2 Natura 2000

Het plangebied ligt op 6,2 en 6,5 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Gezien de afstand en de aard van de ingrepen is er geen sprake van directe aantasting, zoals effecten door geluid of optische verstoring van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Indirecte effecten door stikstofemissie zijn mogelijk wel aan de orde.

Voor alle projecten, plannen of ingrepen die zorgen voor een stikstofdepositie in kwetsbare Natura 2000-gebieden geldt dat een vergunning noodzakelijk is. Om aantoonbaar te maken of er wel of geen sprake is van stikstofdepositie in kwetsbare Natura 2000-gebieden kan een calculatie gemaakt worden, bijvoorbeeld met AERIUS.

Voor dit project is de inschatting dat, gezien de beperkte omvang, afstand tot Natura 2000-gebied en de tijdelijke aard, het niet noodzakelijk is om een AERIUS calculatie te maken. Verdere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000-gebieden is niet noodzakelijk. Het kan echter zo zijn, dat door het ontbreken van richtlijnen en regels voor stikstof een bevoegd gezag een calculatie eist, ongeacht de schaal van de ingreep.

5.3 Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht dienen, naast de eventuele maatregelen naar aanleiding van het nader onderzoek naar broedvogels, de volgende maatregelen te worden uitgevoerd ten aanzien van algemeen voorkomende soorten;

- Rooi- en kapwerkzaamheden in één richting uitvoeren (richting het Bospark) en in de periode augustus – medio maart;
- Werkzaamheden starten of uitvoeren buiten het broedseizoen (globaal maart – begin augustus)
- Wanneer werkzaamheden wel in het broedseizoen plaatsvinden het plangebied ongeschikt maken voor broedvogels, zoals meeuwen, of voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied laten controleren op broedgevallen. Bij afwezigheid van broedvogels kan het plangebied vrijgegeven worden. Bij het vrijgeven van het plangebied kunnen de werkzaamheden starten.

Bij een complex aan maatregelen, waaronder eventuele maatregelen naar aanleiding van het nader onderzoek of een eventuele ontheffing soortbescherming, dienen deze te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.

Bijlage 1 Bronnen

Literatuurlijst

BIJ12, 2017. Huismus *Passer domesticus*. versie 1.0. te vinden op www.bij12.nl

Van der Elsken, 2016. Quicksan & vleermuisinventarisatie 'Rijnzate'. Elskens Ecologie, Edam.

Van Marrewijk, 2019. Vleermuizen spotten in het Bospark. Vrijdag 4 oktober 2019. IVN, Alphen aan den Rijn.

Websites bezocht op d.d. 20 oktober 2020

ndff-ecogrid.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.anemoon.org

Bijlage 2 Vrijstellingslijst per Provincie

Nederlandse naam beschermde soorten Versie: januari 2020.	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland
Zoogdieren												
Aardmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bosmuis*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bunzing	X	X	X		X	X				X	X	X
Dwergmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dwergspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egel	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
Eekhoorn						1						
Gewone bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Haas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hermelijn	X	X	X		X	X				X		X
Huisspitsmuis*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Konijn	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Molmuis						X						
Ondergrondse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Ree	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rosse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Steenmarter			X			2						
Tweekleurige bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Veldmuis*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vos	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Wezel	X	X	X		X	X				X		X
Wild zwijn							X					
Woelrat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Amfibieën												
Bruine kikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone pad	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kleine watersalamander	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Meerkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Middelste groene- /bastaardkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reptielen												
Hazelworm						3						
Levendbarende hagedis						4						

Legenda:

X = algemene vrijstelling binnen de desbetreffende provincie.

* = Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

1 = Vrijstelling geldt in periode maart-april en juli t/m november

2 = Vrijstelling geldt in periode 15 augustus tot en met februari

3 = Vrijstelling geldt in periode juli, augustus en september

4 = Vrijstelling geldt in periode 15 augustus tot en met 15 oktober